

Na osnovu člana 43. Zakona o srednjem obrazovanju ("Službene novine Unsko-sanskog kantaan", broj 17/12), ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona donosi

PRAVILNIK

O ORGANIZACIJI I REALIZACIJI IZLETA, STUDIJSKIH POSJETA, EKSKURZIJA, KAMPOVANJA/LOGOROVANJA, DRUŠTVENO/KORISNOG RADA I DRUGIH OBLIKA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA U SREDNJOJ ŠKOLI

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

(1) Ovim pravilnikom uređuju se: sadržaj i vrste izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/logorovanja, društveno/korisnog rada i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada koje se izvode van objekata srednjih škola Unsko-sanskog kantona, načela, ciljevi i zadaci njihove organizacije, pripreme i realizacije, način izbora turističke/putničke agencije neophodne za realizaciju odgojno-obrazovne aktivnosti, sigurnosni i aspekti realizacije evaluacije i izvještavanja o realizaciji predmetnih aktivnosti, načini njihovog finansiranja, prava i obaveze subjekata ovih aktivnosti, nadzor nad istim, te primjena i stupanje na snagu Pravilnika.

Član 2.

(Razlozi donošenja Pravilnika)

Razlozi za donošenje ovog pravilnika objašnjavaju se realnom potrebom reguliranja svih aspekata transparentnije, bolje i sigurnije organizacije i realizacije predmetnih oblika odgojno-obrazovnog rada u srednjim školama Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: škola).

Član 3.

(Zabранa diskriminacije)

(1) Prilikom organiziranja i realiziranja svih oblika odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, zabranjena je svaka vrsta diskriminacije zasnovane na spolu, rasi, seksualnoj orijentaciji, fizičkom ili drugom nedostatku, bračnom stanju, seksualnoj orijentaciji boji kože, jeziku, religiji ili vjerovanju, političkim ili drugim uvjerenjima, nacionalnom, etničkom ili socijalnom porijeklu, vezi s nekom nacionalnom zajednicom, imovinom, rođenjem ili prema nekom drugom statusu.

(2) Terminološko korištenje muškog ili ženskog roda u ovom pravilniku podrazumijeva uključivanje oba roda.

II - OBLICI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

POGLAVLJE I. NAČELA, CILJEVI, ZADACI I SADRŽAJI

Član 4. (Opća načela)

- (1) Načelo zakonitosti ogleda se u obavezi škole, turističke zajednice i svih subjekata uključenih u realizaciju određenog oblika odgojno-obrazovnog rada, koji je predmet ovog pravilnika, da postupaju u skladu sa ustavom, međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava, zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.
- (2) Načelo efikasnosti i ekonomičnosti ogleda se u obavezi nosioca realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada, koji je predmet ovog pravilnika usmjerenog ka efikasnom ostvarivanju prava i interesa učesnika sa što manje troškova i rizika.
- (3) Načelo dobrovoljnosti se ogleda u pravu učenika, odnosno roditelja/staratelja da se samostalno i bez bilo kakvog vida pritiska, odluči za učešće u nekom od neobaveznih oblika odgojno-obrazovnog rada koji je predmet ovog pravilnika.
- (4) Načelo javnosti se ogleda u obavezi škole, koja obavlja odgojno-obrazovnu djelatnost kao djelatnost od posebnog interesa, da svim zainteresovanim subjektima koji podnesu zahtjev omogući transparentan uvid u postupak planiranja, organizacije i realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada koji je predmet ovog pravilnika.

Član 5. (Specifična odgojno-obrazovna načela)

- (1) Humanističko-razvojno načelo ogleda se u obavezi škole da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika i da vodi brigu usmjerenu ka dobrobiti njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja i bezbjednosti
- (2) Načelo profesionalne autonomije i stručne odgovornosti ogleda se u pravu škole da uživa odgovarajući stepen autonomije, što podrazumijeva slobodu pedagoškog rada nastavnika u osmišljavanju i realizaciji svih oblika odgojno-obrazovnog rada koji su predmet ovog pravilnika.
- (3) Načelo uzajamne povezanosti nastave u učionici i ovih oblika odgojno-obrazovanog rada ogleda se u obavezi škole da, u planu i programu svih oblika odgojno-obrazovnog rada, osigura proučavanje onih nastavnih sadržaja koji se ne mogu demonstrirati i uspješno tumačiti u učionici, te da učenici neposrednim zapažanjem i potpunim doživljajem stvarnosti, steknu dublja i trajnija znanja i tako ublaže negativne posljedice verbalističke nastave.

Član 6.

(Ciljevi oblika odgojno-obrazovnog rada definirani ovim pravilnikom)

- (1) Izleti, studijske posjete, ekskurzije, kampovanja/logorovanja, društveno-koristan rad i drugi oblici ogojno-obrazovnog rada su specifični oblici odgojno-obrazovnog rada koji se realizuju izvan školskih prostora.

Član 7. (Opći ciljevi)

- (1) Odgojni ciljevi se odnose na sticanje vrlina i pozitivnih navika, na razvijanje valjanih moralnih shvatanja i usvajanje kulturnog ponašanja, a prvenstveno utiču na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju.
- (2) Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja oblika odgojno-obrazovnog rada, koji zahtijevaju izučavanje, razumijevanje i pamćenje, a odnose se na sticanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika.
- (3) Odgojni i obrazovni ciljevi se uzajamno uslovljavaju i zajednički ostvaruju. Odgoj ima snažnu obrazovnu funkciju, a obrazovanje značajnu odgojnu ulogu.

(4) Funkcionalni odnosno praktični ciljevi obuhvataju sticanje umijeća, sposobnosti, radnih navika i iskustva koja se mogu primijeniti u neposrednoj životnoj praksi i ogledaju se kroz posebne zadatke da kod učenika razviju moć zapažanja i upoređivanja, zaključivanja i dokazivanja, apstrakcije i konkretizacije, analize i sinteze s namjerom da se kod učenika probudi smisao za uviđanje bitnih detalja i odnosa, uzročno-posljedičnih veza i funkcija, da se pojača radoznanost, istraživački duh, mašta i kritičnost, razvijanje voljne i stvaralačke aktivnosti učenika.

Član 8.

(Zadaci)

(1) Zadaci predstavljaju konkretizaciju ciljeva, koji se ostvaruju realizacijom sadržaja svih oblika odgojno-obrazovnog rada koji su predmet ovog pravilnika, a oni su opći i specifični odnosno pojedinačni.

(2) Opći zadaci su:

- a. materijalni (sticanje znanja, vještina i navika),
- b. odgojni (svestran odgoj) i
- c. formalni (fizički i psihički razvoj).

(3) Specifični odnosno pojedinačni zadaci su:

- a. proučavanje objekata i fenomena u prirodi,
- b. razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika,
- c. upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva,
- d. razvijanje pozitivnog odnosa prema:
 - 1. nacionalnim vrijednostima,
 - 2. kulturnim i estetskim vrijednostima,
 - 3. sportskim potrebama i navikama,
 - 4. pozitivnim socijalnim odnosima,
 - 5. shvatanju značaja zdravlja i zdravog stila života,
 - 6. kulturno-historijskom naslijeđu Bosne i Hercegovine.
- e. podsticanje i ispoljavanje pozitivnih emocionalnih doživljaja,
- f. osposobljavanje učenika za ostvarivanje osnovnih ljudskih potreba izvan porodice
- g. upoznavanje sa tehničkim i tehnološkim dostignućima iz oblasti struke koja se izučava u školi.

POGLAVLJE II. OBLICI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Član 9.

(Pojam izleta)

(1) Izlet je poludnevni ili cjelodnevni zajednički odlazak učenika, u pratnji zaposlenika škole, na određenu turističku lokaciju ili mjesto.

(2) Izlet kao oblik odgojno-obrazovnog rada organizuje škola, samostalno ili u saradnji sa turističkom ili putničkom agencijom, radi realizacije sadržaja izleta u funkciji ostvarivanja određenih odgojno-obrazovnih ciljeva i zadataka.

Član 10.

(Mjesto realizacije)

(1) Izleti učenika srednjih škola organiziraju i realizuju se, u skladu sa planom i programom koji donosi donosi škola, na teritoriji Unsko-sanskog kantona i u Bosni i Hercegovini.

Član 11.
(Studijske posjete)

- (1) Studijske posjete su jednodnevna ili višednevna putovanja i boravak učenika u pratnji zaposlenika škole, na unaprijed određenoj destinaciji, radi posjete obrazovnim, tehničkim i privrednim odredištima.
- (2) Škola, samostalno ili u saradnji sa turističkom/putničkom agencijom, organizuje i realizuje studijsku posjetu radi ostvarivanja pojedinih dijelova nastavnog plana i programa.

Član 12.
(Mjesto realizacije)

- (1) Za učenike srednje škole studijske posjete se organizuju i realizuju na teritoriji Bosne i Hercegovine i u inostranstvu, u ustanovama i privrednim/industrijskim preduzećima na teritoriji Bosni i Hercegovini i u inostranstvu radi upoznavanja sa novim obrazovnim, kulturnim, privrednim, tehničkim i tehnološkim dostignućima iz oblasti struke koja se izučava u školi.
- (2) Na studijske posjete primjenjuju se odredbe o ekskurziji na pitanja koja nisu uređena ovim pravilnikom.

Član 13.
(Pojam ekskurzije)

- (1) Ekskurzija je oblik odgojno-obrazovnog rada koji se realizira izvan školskih prostora radi neposrednog proučavanja onih nastavnih sadržaja koji se ne mogu demonstrirati i uspješno tumačiti u učionici.
- (2) Ekskurzije se izvode i radi sticanja znanja i vještina iz više nastavnih oblasti kroz što više posjeta geografskim, historijskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima.
- (3) Ekskurziju odlikuje istraživački karakter i objedinjavanje mnoštva organizacionih i metodičkih radnji.
- (4) Ekskurzije podrazumijevaju dobru pripremljenost učenika i nastavnika, posebno na području motivacije da se što više zapazi, sazna, zabilježi i upamti.
- (5) Odgojno-obrazovna svrha ekskurzije ogleda se u neposrednom zapažanju i potpunom doživljaju stvarnosti i na taj način se stiču dublja i trajnija znanja te ublažavaju negativne posljedice verbalističke i udžbeničke nastave.

Član 14.
(Mjesto realizacije)

- (1) Ekskurzije učenika srednjih škola realizuju se u Bosni i Hercegovini ili u inostranstvu.

Član 15.
(Ciljevi, zadaci i sadržaji ekskurzije)

- (1) Specifični ciljevi se utvrđuju i preciziraju planom i programom ekskurzije koji donosi škola.
- (2) Zadaci, sadržaji ekskurzije i metode realizacije se konkretizuju i ostvaruju nakon definisanja i preciziranja ciljeva određenog oblika ekskurzije.

Član 16.
(Pojam kampovanja/logorovanja)

- (1) Kampovanje/logorovanje je oblik odgojno-obrazovnog rada koji organizuje škola, samostalno ili u saradnji sa turističkom agencijom, a podrazumijeva putovanje i višednevni boravak učenika, u pratinji zaposlenika škole, pod šatorom, u kamp-kućici, kamp-prikolici i drugoj odgovarajućoj opremi za smještaj na otvorenom prostoru u kampu.
- (2) Kampovanja/logorovanja u prirodnom ambijentu pod specifičnim klimatskim uticajima, osigurava učeniku sticanje novih znanja, vještina i navika kroz nastavu, igru, takmičenje, pjesmu, priču, druženje sa vršnjacima, opažanje, upoređivanje, mjerjenje, opisivanje, zaključivanje, obrazlaganje i učenje o promjenama u prirodi i svijetu koji ih okružuje.

Član 17.
(Ciljevi, zadaci i sadržaji kampovanja/logorovanja)

- (1) Specifični ciljevi se utvrđuju i preciziraju planom i programom kampovanja/logorovanja koji donosi škola.
- (2) Zadaci, sadržaji kampovanja/logorovanja i metode realizacije se konkretizuju i ostvaruju nakon definisanja i preciziranja ciljeva određenog oblika kampovanja/ logorovanja.

Član 18.
(Pojam društveno-korisnog rada)

Društveno-koristan rad podrazumijeva uključivanje učenika i nastavnika u humanitarni rad koji nema za cilj sticanje dobiti, a usmjeren je ka jačanju svijesti i pozitivnog odnosa učenika prema prirodnom i društvenom ambijentu u kojem živi, te domovini Bosni i Hercegovini u cjelini.

Član 19.
(Uloga i značaj društveno-korisnog rada)

- (1) Društveno-koristan rad podstiče učenike da razvijaju samosvijest, brigu za druge, da uče ili da sarađuju s drugima, pružaju pomoć drugim ljudima bez obzira na razlike i na taj način doprinose poboljšanju kvaliteta života, aktivnom uključenju obrazovnih ustanova u društvene procese i razvoju humanijeg i ravnopravnijeg demokratskog društva.
- (2) Društveno-koristan rad podrazumijeva i učenikovo ulaganje ličnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju aktivnosti za dobrobit drugog lica ili za opću dobrobit.

Član 20.
(Organizator društveno-korisnog rada i njegove obaveze)

- (1) Organizator društveno-korisnog rada može biti:
- škola samostalno ili u saradnji sa subjektima iz tač. b), c), d) i e) ovog stava,
 - svako pravno lice registrovano u skladu sa zakonom,
 - Kanton,
 - organi jedinica lokalne samouprave,
 - udruženja građana i fondacije.
- (2) Organizator društveno-korisnog rada obavezan je:
- osigurati da je učešće u ovom obliku odgojno-obrazovnog rada dobrovoljno i uz pisani saglasnost zakonskog zastupnika učenika,

- b. osigurati učestvovanje maloljetnog učenika isključivo u onim aktivnostima koje su prilagođene njegovom uzrastu, psihofizičkom statusu razvoja,
 - c. da učenike ne raspoređuje na teške fizičke poslove, kao i druge poslove koji bi mogli predstavljati povećan rizik za njihov život, zdravlje, psihofizički razvoj, polni integritet i izvršavanje školskih obaveza,
 - d. da svaki vid angažmana u društveno-korisnom radu realizira u vremenu od 7 sati i 30 minuta do 19 sati i 30 minuta,
 - e. da upozna učenike sa pisanim pravilima društveno-korisnog rada koja obavezno sadrže podatke o:
- organizatoru i planiranom obuhvatu učenika u ovoj aktivnosti,
 - mjestu i dužini trajanja društveno-korisnog rada,
 - aktivnostima ili uslugama koje će se obavljati u okviru društveno-korisnog rada,
 - ličnoj sigurnosti tokom društveno-korisnog rada pri odlasku i povratku sa mjesta društveno-korisnog rada,
 - troškovima u vezi s društveno-korisnim radom i načinu njihove nadoknade,
 - eventualnoj nagradi za obavljeni društveno-korisni rad.
 - obavezi organizatora da sva sredstva stečena obavljanjem društveno-korisnog rada uplati na račun škole, kao namjenski grant, za učešće učenika čiji roditelji nisu u stanju snositi troškove u neobaveznim oblicima odgojno-obrazovnog rada koji su predmet ovog pravilnika, a posebno za učenike djecu šehida, poginulih boraca i invalida rata.

Član 21.
(Drugi oblici odgojno-obrazovnog rada)

Drugi oblici odgojno-obrazovnog rada su poludnevne, višesatne ili jednosatne posjete učenika u pratnji zaposlenika škole muzejima, pozorištima, vjerskim objektima, galerijama, bibliotekama, sajmovima knjiga, književnim smotrama, sportsko-rekreativnim i drugim priredbama, svečanostima, kinima i drugim ustanovama i preduzećima u vezi sa obrazovnom djelatnošću, kao i druge aktivnosti koje su planirane Godišnjim programom rada škole, s ciljem realizacije specifičnih odgojno-obrazovnih ciljeva.

III - PRIPREMA I REALIZACIJA

POGLAVLJE I - PLANIRANJE, PLAN I PROGRAM OBЛИКА ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Član 22.
(Opći zahtjevi i karakteristike)

- (1) Oblici odgojno-obrazovnog rada koji su predmet ovog pravilnika realizuju se izvan prostorija škole i zasnovani su na principu dobrovoljnog opredjeljenja učenika odnosno njihovih roditelja/staratelja
- (4) Učenici čiji roditelji nisu dali prethodnu saglasnost ne mogu učestvovati u oblicima odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika.

Član 23.
(Planiranje aktivnosti)

- (1) Svi oblici odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, mogu se realizovati samo ako su planirani Godišnjim programom rada škole.
- (2) U Godišnjem programu rada škole, škola utvrđuje oblike odgojno-obrazovnog rada koje planira realizovati u toku školske godine.
- (3) Izuzetno, u toku školske godine mogu se realizovati i oblici odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, a koji nisu utvrđeni Godišnjim programom rada škole ako za to postoje opravdani razlozi, o čemu odlučuje školski odbor.

Član 24.
(Nosioci pripreme)

- (1) Nosioci pripreme, organizacije, realizacije programa i plana su:
 - a. direktor škole,
 - b. razrednik na nivou odjeljenja ili drugi nastavnik koji je najmanje jednu godinu realizovao nastavu u odjeljenju koje se upućuje na određeni oblik odgojno-obrazovnog rada,
 - c. stručni vođa putovanja odnosno odgovorni nosioc aktivnosti u zavisnosti od oblika odgojno-obrazovnog rada koji se realizuje,
 - d. predstavnici vijeća roditelja i vijeća učenika.
- (2) Za redovno praćenje, efikasno provođenje i usvajanje priprema, organizacije i realizacije svih oblika odgojno-obrazovnog rada zadužen je direktor škole.
- (3) Stručnog vodu putovanja (u dalnjem tekstu: voda putovanja) iz tačke c) stav (1) ovog člana, na prijedlog direktora imenuje nastavničko vijeće škole, nakon čega direktor donosi poseban akt o imenovanju.
- (4) Voda putovanja može biti direktor škole ili se bira iz reda nastavnika koji realizuju nastavne planove i programe, a koji su u vezi sa ciljevima, zadacima i sadržajem oblika odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, a koji se naročito ističe svojim radom u organizaciji odgojno-obrazovne djelatnosti i pedagoškoj teoriji i praksi.

*POGLAVLJE II - IZBOR TURISTIČKE/PUTNIČKE AGENCIJE, PRIPREMA I
REALIZACIJA OBLIKA ODGOJNO-OBRZOVNOG RADA*

Član 29.
(Načini realizacije)

- (1) Škola može odlučiti da za realizaciju određenih oblika odgojno-obrazovnog rada (oni oblici čiju uspješnost realizacije uslovjava unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge, koje se sastoje od prijevoza i drugih turističkih, te ugostiteljskih usluga) angažuje putničku/turističku agenciju kao pravno lice, registrovano za obavljanje turističke djelatnosti u skladu sa Zakonom o turističkoj djelatnosti, i koje se bavi organizovanjem turističkih i poslovnih putovanja i boravaka, posredovanjem i pružanjem svih ostalih usluga u vezi sa turističkim paket/aranžmanom ugovorenih usluga.

Član 30.
(Izbor agencije)

- (1) Postupak izbora putničke/turističke agencije (u dalnjem tekstu: Agencija) provodi se u skladu sa ovim pravilnikom.

(4) Za oblike odgojno-obrazovnog rada koje karakteriše princip dobrovoljnosti i u kojima se škola pojavljuje u svojstvu posrednika, škola će samostalno donijeti odluku o korištenju instituta Javnog oglasa ili prikupljanja ponuda.

(5) Za svaki pojedinačni oblik odgojno-obrazovnog rada, škola će naznačiti i sadržaj turističkog paket/aranžmana neophodnog za provedbu tog oblika odgojno-obrazovnog rada.

Član 31.
(Odluka o vrsti postupka)

(1) Odluku o korištenju instituta Javnog oglasa ili prikupljanja ponuda donosi nastavničko vijeće škole uz obavezne konsultacije sa svim subjektima predviđenih ovim pravilnikom.

(2) Uvažavajući načelo javnosti rada, škola je obavezna osigurati da sve zainteresirane Agencije, putem web-stranice ili na drugi javan i transparentan način, budu upoznate sa planovima i programima za oblike odgojno-obrazovnog rada planirane Godišnjim programom rada škole.

(3) Agencije mogu dostavljati školi svoje ponude i predstavljati programe koje nude za pojedine oblike odgojno-obrazovnog rada tokom cijele godine.

Član 32.
(Objavljivanje oglasa)

(1) Škola, u zavisnosti od oblika postupka, utvrđenog ovim pravilnikom, je obavezna da:

- a. objavi oglas u najtiražnijim dnevnim novinama i na web-stranici škole ili
- b. uputi poziv za dostavljanje ponuda Agencijama čiji broj ne može biti manji od tri.

(4) Krajnji rok za objavljivanje Javnog oglasa odnosno poziva za dostavljanje ponuda je 65 dana prije planiranog početka realizacije predmetnog oblika odgojno-obrazovnog rada.

(5) Sastavni dio Javnog oglasa su planovi i programi za određeni oblik odgojno-obrazovnog rada i uputstvo za formiranje ponude.

(7) Rok za preuzimanje uputstva iz stava (5) ovog člana ne može biti duži od deset dana ni kraći od pet dana.

(8) Ponudu Agencija podnosi u roku od deset dana od dana isteka roka za preuzimanje uputstva i istu dostavlja na adresu škole u zatvorenoj koverti sa naznakom "Za oglas- ne otvaraj (otvara Komisija)."

(9) Škola je obavezna da, u roku od 8 dana od dana isteka roka za dostavljanje ponuda, doneće Odluku o izboru Agencije - najboljeg ponuđača.

(10) Odluka o izboru Agencije- najboljeg ponuđača dostavlja se svim učesnicima u postupku odabira.

(11) Na odluku iz stava (8) ovog člana može se izjaviti žalba školskom odboru u roku od pet dana od dana dostavljanja obavještenja o izboru najboljeg ponuđača.

(12) Odluka školskog odbora je konačna.

(13) Utvrđivanje konačnih planova i programa oblika odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, te ostale aktivnosti organizacije i priprema, škola je obavezna okončati najkasnije 30 dana prije početka realizacije odnosno izvođenja.

(14) Rok iz stava (13) ovog člana ne odnosi se na druge oblike odgojno-obrazovnog rada iz ovog pravilnika.

Član 33.
(Sadržaj Javnog oglasa/poziva za dostavljanje ponuda)

(1) Javni oglas/poziv za dostavljanje ponuda sadrži najmanje sljedeće informacije:

- a) naziv škole, adresu, telefonski broj, broj faxa i ako je potrebno telefonski broj službe u kojoj se može preuzeti dokumentacija,
 - b) plan i program oblika odgojno-obrazovnog rada,
 - c) bitne informacije o zahtijevanom turističkom paket/ aranžmanu:
 - tačan opis prijevoznog puta odnosno aranžmana,
 - tačan opis odredišta (kod boravka),
 - zahtijevane podatke o vrsti, položaju, kategoriji ili udobnosti, te druge glavne naznake smještaja i ishrane,
 - vrstu prijevoznog sredstva, njegove naznake i razred,
 - ukupan broj dana i noćenja u aranžmanu,
 - datum, vrijeme i mjesto polaska i povratka,
 - cijenu aranžmana i iznos ili postotak od cijene koji se plaća kao avans i vremenski raspored za plaćanje preostalog iznosa,
 - zahtjeve u pogledu zdravstvenog i putničkog osiguranja,
 - cijenu neobaveznih (fakultativnih) usluga i
 - uslove za prijavu i otkaz sudionika aranžmana i garancije organizatora.
 - d) da li su alternativne ponude dopuštene ili zabranjene,
 - e) kratak opis zahtjeva za garanciju za ponude i garanciju za dobro izvršenje posla,
 - f) kriterije za odabir kojima se uspostavljaju minimalni zahtjevi za ponuđače,
 - g) kriterije za dodjelu ugovora (kriteriji za ocjenjivanje ponude),
 - h) mjesto, datum i sat za dostavljanje odnosno prijem ponuda i mjesto, datum i sat otvaranja ponuda,
 - i) minimalni period važenja ponude,
 - j) uslove za dobijanje tenderske dokumentacije,
 - k) uputstvo za formiranje ponude i
 - l) zahtjeve po pitanju upotrebe jezika.
- (2) Obaveza direktora, kao nosioca aktivnosti, je da osigura da se u uslovima za odabir najpovoljnijeg ponuđača unaprijed navedu sve vrste sadržaja koji će biti realizovani, čime će roditelji biti oslobođeni naknadnih izdataka za vrijeme realizacije putovanja.
- (3) Sva predviđena višednevna putovanja moraju se ugovarati minimalno na bazi polu pansiona, odnosno osiguranja najmanje dva obroka za učenike (u objektima smještaja ili u toku putovanja).

Član 34. (Komisija za izbor)

- (1) Sve radnje na pripremi oglasa, uputstva, kompletiranja potrebne dokumentacije, otvaranja ponuda i izbora ponuđača, bez obzira na korišteni postupak, vrši Komisija škole (u dalnjem tekstu: Komisija), a otvaranju ponude mogu prisustvovati i predstavnici Agencija (ponuđača).
- (2) Komisiju iz stava (1) ovog člana, imenuje školski odbor i ona broji pet članova, a čine je direktor škole, sekretar škole, predstavnik nastavnika uključenih u realizaciju određenog oblika odgojno-obrazovnog rada, dva predstavnika vijeća roditelja.
- (3) Krajnji rok za imenovanje Komisije je 80 dana prije planiranog početka realizacije predmetnog oblika odgojno-obrazovnog rada.
- (4) Komisija na konstituirajućem sastanku donosi poslovnik o radu, te kriterije za izbor najpovoljnije ponude, koji su obavezni dio javnog oglasa ili poziva za dostavljanje ponuda koji se dostavlja ponuđačima.
- (5) Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, komisija za izbor donosi većinom glasova od ukupnog broja članova.

Član 35.
(Preduslov za odabir putne agencije)

(1) Škola je obavezna u Javnom oglasu ili pozivu za dostavljanje ponuda zahtijevati da Agencija dostavi određene dokaze u smislu:

- posjedovanja odgovarajuće licence i dokaza o ispunjavanju drugih uslova za obavljanje registrovane djelatnosti,
- dokumentacije kojom dokazuje reference i iskustvo u organizovanju i realizaciji ovih oblika odgojno-obrazovnog rada (ugovori, preporuke).

(2) Nakon odabira Agencije, plan i programi odgojno-obrazovnog rada, program putovanja te opći uslovi putovanja obavezno se dostavljaju školskom odboru i prezentiraju roditeljima radi upoznavanja.

Član 36.
(Ugovor)

(1) Direktor je obavezan zaključiti ugovor sa Agencijom - najboljim ponuđačem u ime i za račun učenika odnosno njihovih roditelja/staratelja, koji obavezno sadrži i sljedeće elemente:

- a. pojedinačnu i ukupnu cijenu,
- b. način plaćanja (broj rata, avans),
- c. uslovi zadržavanja iznosa avansa,
- d. broj turističkih vodiča, turističkih animatora,
- e. podatke o zdravstvenom i putničkom osiguranju,
- f. podatke o prijevoznim sredstvima, turističkim, ugostiteljskim i drugim uslugama,
- g. podatke o broju gratis putovanja i
- h. podatke o mjestu realizacije sa maršrutom putovanja.

(2) Sastavni dio ugovora je Javni oglas odnosno poziv za dostavljanje ponuda, te usklađeni plan i program realizacije određenog odgojno-obrazovnog rada, opći uslovi putovanja i program putovanja, te pismene saglasnosti roditelja kojima se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešća učenika.

(3) Prilikom ugovaranja, škola je obavezna insistirati na obaveznoj klauzuli ugovora, koja predviđa da se sredstva uplaćuju u minimalno tri jednake rate (prva rata odmah nakon potpisivanja ugovora, druga rata neposredno pred putovanje i treća nakon usvajanja Izvještaja).

(4) Škola je obavezna predvidjeti penale, kao garanciju za dobro izvršenje ugovornih obaveza Agencije, a u slučajevima kad škola prvi put sarađuje sa Agencijom može ugovoriti i bankovnu garanciju, koju školi dostavlja Agencija prije potpisivanja ugovora.

Član 37.
(Uslovi za realizaciju)

(1) Izleti, kampovanja/logorovanja, društveno-koristan rad i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada organizuju se i realiziraju, uz prethodnu pismenu saglasnost roditelja učenika, pod uslovom da u navedenoj aktivnosti učestvuje najmanje 75%, a za studijske posjete i ekskurzije najmanje 60% od ukupnog broja učenika svih odjeljenja škole za koji se ovi oblici odgojno-obrazovnog rada organizuju i uz obezbjeđenje odgovarajućih uslova za ostvarivanje ciljeva, zadatka i planiranih sadržaja u planovima i programima ovih oblika odgojno-obrazovnog rada,

(2) Realizacija izleta i ekskurzija, za učenike istog razreda u okviru jedne škole organizuje se istovremeno i sa istim sadržajem.

(3) Ako nisu ispunjeni navedeni uslovi, direktor škole, kao nosilac aktivnosti, obavezan je obustaviti realizaciju oblika odgojno-obrazovnog rada koji je predmet ovog pravilnika.

Član 38.
(Vrijeme realizacije)

(1) Izleti, studijske posjete, ekskurzije, kampovanja/logorovanja, društveno-koristan rad i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada mogu se planirati za sva odjeljenja, jedno ili grupu odjeljenja škole i realizuju se u okviru tekuće nastavne godine, u skladu sa programom rada škole.

(2) Za učenike koji pohađaju srednju školu u četverogodišnjem trajanju, ekskurzije se realizuju na kraju III razreda nastavne godine.

(3) Za učenike koji pohađaju srednju školu u trogodišnjem trajanju, ekskurzije se realizuju u trećem razredu u prvoj polovini septembra tekuće školske godine ili na kraju nastavne godine.

(4) Izuzetno, za učenike koji pohađaju srednju školu u četverogodišnjem trajanju, ekskurzija se može realizirati u IV razredu, u prvoj polovini septembra tekuće školske godine ili na kraju tekuće nastavne godine, uz saglasnost ministra obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona (u dalnjem tekstu: ministar).

(5) Obrazložen zahtjev iz stava (4) ovog člana Ministarstvu podnosi direktor škole kao nosilac aktivnosti realizacije ovog oblika odgojno-obrazovnog rada.

(6) U slučaju štrajka zaposlenika škole, epidemije, elementarnih nepogoda i drugih naročito opravdanih razloga dok oni traju, oblici odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, mogu se organizovati u drugim terminima o čemu će škola obavijestiti Ministarstvo radi davanja saglasnosti.

(7) Škole će, na osnovu saznanja ili dobivenih uputa nadležnog Ministarstva zdravstva (koje prati epidemološku situaciju u regionu i svijetu), odnosno Odluka nadležnog nivoa vlasti o proglašenju elementarne nepogode, preduzeti neophodne mjere na obustavi aktivnosti u vezi sa realizacijom planiranog oblika odgojno-obrazovnog rada.

(8) Svjedočanstvo odnosno diploma o završenom razredu/ školovanju može se izdati učeniku tek nakon usvajanja Izvještaja predviđenog ovim pravilnikom.

Član 39.
(Dani realizacije)

Ekskurzije, studijske posjete i izleti realiziraju se u okviru nastavnih dana, a ostali oblici odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, realizuju se u okviru radnih dana.

Član 40.
(Dužina trajanja)

(1) Studijske posjete, ekskurzije, kampovanje/logorovanje i društveno-koristan rad, predviđeni Godišnjim programom rada mogu trajati najduže pet (5) radnih dana za učenike srednje škole.

(2) Izleti se organizuju u trajanju od jednog (1) dana.

Član 41.
(Pripreme za realizaciju)

- (1) Škola je obavezna izvršiti stručne i tehničke pripreme za realizaciju svih oblika odgojno - obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika.
- (2) Pripreme iz stava (1) ovog člana podrazumijevaju:
 - a. broj i strukturu učesnika u konkretnom obliku odgojno-obrazovnog rada,
 - b. nosioce aktivnosti,
 - c. konsultacije s ciljem potpune uključenosti i obaviještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, izboru mesta realizacije i kompletног aranžmana,
 - d. prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama, i uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika, kvalitetu usluga turističkog vodiča i drugih lica koji će tumačiti planirane odgojno-obrazovne sadržaje i
 - e. finansijsku konstrukciju koja obuhvata detaljne podatke o cijenama i njenim sadržajnim elementima za sve segmente realizacije odgojno-obrazovnog oblika rada.

Član 42.
(Stručna i tehnička priprema)

- (1) Pri realizaciji priprema svi nastavnici i stručni saradnici obavezni su pružiti stručnu pomoć direktoru škole, koja se ogleda u uzajamnoj povezanosti nastave u učionici i ovih oblika odgojno-obrazovanog rada, radi proučavanja onih nastavnih sadržaja koji se ne mogu demonstrirati i uspješno tumačiti u učionici.
- (2) Stručna priprema podrazumijeva i angažovanje kvalitetnih i stručnih predavača, turističkih vodiča i drugih osoba za pružanje validnih informacija
- (3) Tokom prezentacije činjenica i podataka učenicima, lica iz stava (2) ovog člana obavezna su voditi računa o uzrastu, psihofizičkim sposobnostima učenika, i osnovnim ciljevima i zadacima organizacije određenog odgojno-obrazovnog oblika rada.
- (4) Stručna priprema podrazumijeva obavezu donošenja Odluke o imenovanju vođe putovanja odnosno odgovornog lica koja obavezno sadrži prava i obaveze istog u toku i poslije realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada.
- (4) Tehnička priprema podrazumijeva organizaciju i realizaciju, koja će uvažavati specifičnosti svakog pojedinačnog oblika odgojno-obrazovnog rada, koji je predmet ovog pravilnika.

**POGLAVLJE III - SIGURNOST, IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI I EVALUACIJA OBLIKA
ODGOJNO-OBRZOZNOG RADA**

Član 43.
(Uloga i značaj bezbjednosti)

- (1) U obavezi je škole da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika, da vodi brigu usmjerenu ka očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja, kroz preduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije oblika odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika.

Član 44.
(Aktivnosti na osiguranju sigurnosti)

- (1) Škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera ogleda:
 - a. pribavljanju pismene saglasnosti roditelja na opće uslove putovanja, program putovanja i saglasnost za učešće učenika u svakom obliku odgojno-obrazovnog rada
 - b. upoznavanju učenika i roditelja sa etičkim kodeksom

- c. upoznavanje učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje,
- d. zaštitnim mjerama od odlaska učesnika na neprikladna mjesta,
- e. obavezi škole da pored vođe putovanja, odredi i po jednog pratioca zaposlenika škole na svakih najmanje 15, a najviše 20 učenika,
- f. obavezi roditelja/staratelja da blagovremeno upoznaju nosioce aktivnosti organizacije i realizacije konkretnog oblika odgojno-obrazovnog rada o zdravstvenom stanju i sklonostima njihove djece odnosno učenika,
- g. obavezi da svim učenicima ugovori putničko i zdravstveno osiguranje i

Član 45.
(Etički kodeks)

- (1) Svi subjekti uključeni u proces realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada obavezni su pridržavati se odredbi Etičkog kodeksa.
- (3) Etički kodeks se usvaja posebno za sve oblike odgojno-obrazovnog rada iz ovog pravilnika uz obavezu škole da ugradi sljedeće minimalne odredbe o:
 - a. pravilima ponašanja učesnika određenog oblika odgojno-obrazovnog rada,
 - b. pravilima međusobne komunikacije: učenika, učenika i zaposlenika škole, zaposlenika, učesnika oblika odgojno-obrazovnog rada i predstavnika Agencije i drugih lica (hotelsko i ugostiteljsko osoblje, graničari i carinici, organi javnog reda i druga lica sa kojim učesnici stupaju u komunikaciju),
 - c. pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje,
 - d. načinu postupanja prema ličnoj i imovini drugih,
 - e. zabrani konzumiranja alkohola i opojnih sredstava (za uposlenike škole i učenike),
 - f. zaštitnim mjerama od odlaska učesnika na neprikladna mjesta,
 - g. obavezi da sve predviđene aktivnosti moraju biti realizovane do 02^{oo} sata
 - h. zabrana izuzimanja od učestvovanja u realizaciji određenog oblika odgojno-obrazovnog rada od strane učenika/grupe bez saglasnosti i pratnje odgovornih nosilaca aktivnosti tog oblika odgojno-obrazovnog rada,
 - i. obavezi škole i Agencije da osiguraju tajnost podataka o zdravstvenim i drugim specifičnim potrebama učenika,
 - j. zabrani osamljivanja bilo kojeg učesnika u realizaciji aktivnosti (vozač, vodič, vođa puta, nastavnik) sa manje od tri učenika.
- (4) Kršenje odredbi Etičkog kodeksa bilo kojeg oblika odgojno-obrazovnog rada, iz ovog pravilnika, predstavlja osnov za pokretanje disciplinskog postupka za prekršioce (učenike i nastavno osoblje), odnosno jedan od razloga neispunjavanja minimalnih kvalifikacijskih zahtjeva za Agencije-ponuđače.

Član 46.
(Ograničavanje učešća učenika)

- (1) Škola je obavezna preventivno djelovati u smislu zaštite učesnika od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje, te u tom smislu zabraniti učešće učenicima kojima je u prethodnoj ili tekućoj školskoj godini izrečena odgojno-disciplinska mjera zbog neprihvatljivih oblika ponašanja i svih oblika nasilja, koja povlači ocjenu iz vladanja "loše".

Član 47.
(Minimalni zahtjevi putovanja)

(1) Sigurno putovanje, podrazumijeva obavezu Agencije da koristi samo ona prijevozna sredstava, registrirana za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika u kojima su putnici i prtljag osigurani (putničko i zdravstveno osiguranje).

(3) Pri realizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi odgovarajuće starosti, tehnički ispravni i pregledani, i kojima upravljaju lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti.

(4) Zahtjevi u pogledu starosti autobusa (kao najčešće korištenog sredstva za prijevoz učenika) su sljedeći:

- a. za putovanje na teritoriji Bosne i Hercegovine moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od dvanaest godina,
- b. za putovanje izvan Bosne i Hercegovine moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od deset godina.

(5) Zahtjevi u pogledu udobnosti podrazumijevaju obavezu Agencije i škole da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu, odnosno rezervaciju ako se prijevoz obavlja drugim prijevoznim sredstvom (voz, avion, brod).

(7) Direktor ima obavezu obustave početka putovanja, ako nisu ispunjeni svi uslovi u skladu sa ovim pravilnikom, te ako utvrdi da prijevozno sredstvo nema dokaze o ispunjavanju navedenih uslova u pogledu tehničke ispravnosti, potrebnog broja sjedišta i odgovarajuće udobnosti, kao i u slučaju kada je očigledno da je vozač u takvom psiho-fizičkom stanju da nije sposoban sigurno upravljati vozilom (alkoholiziranost, umor, bolest, djelovanje opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje) o čemu će obavijestiti odgovorno lice Agencije, Ministarstvo obrazovanja i nauke i nadležni organ Ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 48.
(Minimalni zahtjevi pri pružanju ugostiteljskih usluga)

(1) Siguran boravak podrazumijeva obavezu Agencije da koristi, te pravo i obavezu škole da zahtijeva, samo one smještajne i ugostiteljske objekte koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvalitet ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja.

(2) Učenici ne mogu biti posjetioci objekata i ustanova, te korisnici smještajnih i ugostiteljskih objekata koji u svojim sadržajima nude usluge suprotne načelima i ciljevima odgojno-obrazovnog rada (učenici ne mogu biti posjetioci predstava odnosno korisnici usluga smještajnih/ugostiteljskih objekata koji prikazuju/pružaju sadržaje neprimjerene uzrastu odnosno psiho-fizičkom razvoju djeteta/učenika).

(3) Škola je obavezna, prilikom ugovaranja, zahtijevati od Agencije da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i ugostiteljskim objektima u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih opijata učesnicima, te posjete drugih lica koja se ne nalaze na spisku učesnika (spisak dostavlja Agencija i škola).

Član 49.
(Informisanje roditelja)

(1) Obaveza škole je da u toku putovanja roditelji učenika - učesnika, određenog oblika odgojno-obrazovnog rada, naročito onih koji uključuju višednevna putovanja, budu upoznati o maršruti putovanja i toku putovanja.

Član 50.
(Izvještaj o realizaciji)

(1) Nakon realizacije, vođa puta u saradnji sa drugim uposlenicima škole uključenim u realizaciju, priprema izvještaj o realizaciji određenog oblika odgojno-obrazovnog rada, koji obavezno uključuje sljedeće bitne podatke:

- a) informisanje o uspjehnosti realizacije programa
- b) informisanje o kvalitetu usluga koje pruža Agencija
- c) informacije o bezbjednosnim aspektima realizacije

(2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana, obavezno se dostavlja u roku od deset dana nastavničkom vijeću radi usvajanja, a nakon toga, sa Odlukom nastavničkog vijeća o prihvatanju izvještaja, školskom oboru radi informisanja.

(4) Nastavničko vijeće je obavezno da vrati Izvještaj predлагаču ako uoči da Izvještaj ne sadrži sve bitne elemente iz ovog člana.

(5) Nastavničko vijeće je obavezno tražiti očitovanje Agencije o dijelu Izvještaja iz stava (1) tačka b) ovog člana, ako su uočene navedene nepravilnosti.

(6) Razrednik je obvezan upoznati roditelje/staratelje učenika sa izvještajem iz stava (2) ovog člana.

(7) Izvještaj o putovanju je sastavni dio godišnjeg izvještaja o radu škole.

Član 51.
(Evaluacija oblika odgojno-obrazovnog rada)

(1) Nakon realizacije svakog pojedinačnog oblika odgojno-obrazovnog rada, koji je predmet ovog pravilnika, škola je obavezna provoditi postupak evaluacije rada zaposlenika škole uključenih u realizaciju, te uspjehnost realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada.

(2) Evaluacija rada uposlenike škole, iz stava (1) ovog člana, je dio integralnog procesa uspostave sistema kvaliteta, odnosno samokontrole i unutrašnje ocjene kvaliteta.

**IV - FINANSIRANJE OBLIKA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA, PRAVA I
OBAVEZE**

POGLAVLJE I - FINANSIRANJE OBLIKA ODGOJNO- OBRAZOVNOG RADA

Član 52.
(Sredstva za realizaciju)

(1) Roditelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika, koja podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u svim oblicima odgojno- obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika kao i troškove naknade štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika.

(2) Sredstva osigurana donacijom pravnih i fizičkih lica koriste se isključivo na način utvrđen sporazumom koji potpisuje škola sa donatorom.

(3) Sredstva stečena kao nagrada za društveno-koristan rad, gratis putovanja koja nudi Agencija i eventualna sredstva (planirana za ove namjene), stečena iz drugih izvora u skladu sa zakonom i registriranim djelatnošću srednje škole, koriste se za učeće učenika, čiji

roditelji nisu u stanju snositi troškove (osobe u stanju socijalne potrebe) u neobaveznim oblicima odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, a posebno za učenike djecu šehida, poginulih boraca i invalida rata.

(4) Pri realizaciji oblika odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, škola se mora opredijeliti za jedan od dva sljedeća načina uplate sredstava iz st. (1) i (2) ovog člana:

- a) neposredno na račun Agencije ili
- b) na račun škole

POGLAVLJE II - PRAVA I OBAVEZE

Član 53. (Opće napomene)

(1) Subjekti od čijeg aktivnog učešća zavisi uspjeh planiranja, a naročito realizacije su:

- a. Ministarstvo,
- b. osnivač,
- c. škola,
- d. učenici i njihovi roditelji/staratelji i
- e. Agencija.

(3) Svi subjekti iz stava (2) ovog člana, u smislu ovog pravilnika, imaju prava i obaveze koja su utvrđena ovim pravilnikom.

Član 54. (Prava i obaveze Ministarstva i osnivača)

(1) Prava i obaveze Ministarstva ogledaju se u sljedećem:

- osiguranju sredstava u Budžetu Kantona za neophodne troškove zaposlenika
- vršenju nadzora u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom i

(2) Prava i obaveze osnivača škola kao ustanova ogledaju se u sljedećem:

- a) osiguranju sredstava za neophodne troškove zaposlenika koji učestvuju u realizaciji oblika odgojno-obrazovnog rada koji su planirani Godišnjim programom rada škole
- b) drugim pravima i obavezama u smislu osiguranja nesmetanog odvijanja svih oblika odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika, u školama čiji je osnivač.

Član 55. (Prava i obaveze škole)

(1) Prava i obaveze škole odnose se na prava i obaveze organa, tijela i pojedinaca škole:

- školskog odbora,
- direktora,
- nastavničkog vijeća,
- odjeljenjskog vijeća,
- razrednika i
- vođe puta i zaposlenika uključenih u određeni oblik odgojno-obrazovnog rada.

(2) Prava i obaveze škole ogledaju se u obavezi poštivanja odredbi zakona i ovog pravilnika

Član 56. (Prava i obaveze organa i tijela škole)

a) prava i obaveze školskog odbora ogledaju se u sljedećem:

1. odobravanju organizacije i realizacije oblika odgojno-obrazovnog rada koji nisu planirani Godišnjim programom rada škole,
 2. imenovanju komisije za provođenje procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača-Agencije,
 3. razmatranju žalbi na odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača-Agencije,
- b) prava i obaveze direktora škole se ogledaju u sljedećem:
1. koordiniranju u svim aktivnostima u svojstvu nosioca aktivnosti,
 2. predlaganju vođe putovanja,
 3. zaključivanju ugovora sa Agencijom-najboljim ponuđačem,
 4. obustavi realizacije u slučaju da nisu ispunjeni svi uslovi predviđeni ovim pravilnikom,
 5. obavezi informisanja Ministarstva o realizaciji oblika odgojno-obrazovnog rada
- c) prava i obaveze nastavničkog vijeća se ogledaju u sljedećem:
1. donošenje odluke o ograničavanju učešća učenika u realizaciji određenih oblika odgojno-obrazovnog rada u skladu s ovim pravilnikom
 2. imenovanju vođe putovanja, odnosno odgovornog lica u zavisnosti od oblika odgojno-obrazovnog rada koji se realizuje, i po jednog pratioca zaposlenika škole na svakih najmanje 15, a najviše 20 učenika
- d) prava i obaveze odjeljenjskog vijeća ogledaju se u koordiniranju aktivnosti koje su u domenu rada odjeljenjskog vijeća i drugih aktivnosti po nalogu direktora škole.
- e) prava i obaveze razrednika i vođe puta proističu iz člana 44. stav (2) ovog pravilnika

Član 57.

(Prava i obaveze roditelja/staratelja i učenika)

- (1) Roditelji/staratelji imaju prava i obaveze koji se ogledaju u sljedećem:
- a. davanju saglasnosti za učešće učenika u oblicima odgojno-obrazovnog rada,
 - b. osiguranju sredstava za finansiranje učešća učenika u
 - c. učešću, preko vijeća roditelja, u radu komisije za odabir Agencije - najpovoljnijeg ponuđača,
 - d. upoznavanju sa planovima i programima oblika odgojno-obrazovnog rada, programom putovanja, te općim uslovima putovanja,
 - e. upoznavanju roditelja sa etičkim kodeksom
 - f. obavezi da blagovremeno upoznaju nosioce aktivnosti organizacije i realizacije konkretnog oblika odgojno-obrazovnog rada o zdravstvenom stanju i sklonostima njihove djece odnosno učenika.
- (2) Učenici imaju prava i obaveze:
- a. upoznavanju sa Etičkim kodeksom
 - b. upoznavanju sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje,
 - c. zabrani odlaska učesnika na neprikladna mjesta,
 - d. putničkom i zdravstvenom osiguranju

Član 58.

(Prava i obaveze Agencije)

- (1) Prava i obaveze Agencije ogledaju se u sljedećem:
1. učestvovanju u postupku odabira Agencije-najboljeg ponuđača,
 2. osiguranju usluga turističkog vodiča,

3. osiguranju visokog kvaliteta usluga prijevoza, smještaja, boravka, ishrane, te drugih usluga u sklopu turističkog paketa/aranžmana
4. poštivanju svih odredbi ugovora zaključenog sa školom.

V - NADZOR

Član 59. (Nadzor)

Nadzor nad provođenjem ovog pravilnika vrše

- a) Ministarstvo,
- b) stručni nadzor vrši Pedagoški zavod
- c) inspekcijski nadzor vrši prosvjetna inspekcija na način utvrđen zakonom.

VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60. (Primjena Pravilnika)

- (1) Ovaj pravilnik primjenjivat će se na sve oblike odgojno-obrazovnog rada, koji su predmet ovog pravilnika.

Član 61. (Ograničenje u primjeni Pravilnika)

Ovaj pravilnik primjenjivat će sve srednje škole (osnovane kao javne ustanove ili kao ustanove), registrirane na području Unsko-sanskog kantona

Član 62. (Prestanak važenja)

Donošenjem ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o izvođenju ekskurzija u osnovnim i srednjim školama USK ("Službeni glasnik USK", broj:7/05) u dijelu koji se odnosi na srednje škole.

Član 63. (Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim glasnik Unsko-sanskog kantona"

M i n i s t a r

Dario Jurić, prof.